

32003L0072

L 207/25

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

18.8.2003

ДИРЕКТИВА 2003/72/ЕО НА СЪВЕТА**от 22 юли 2003 година****за допълване на Устава на Европейското кооперативно дружество относно участието на работниците и служителите**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 308 от него,

като взе предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽²⁾,като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽³⁾,

като има предвид, че:

- (1) За да се постигнат целите на Договора, Регламент (ЕО) № 1435/2003 на Съвета ⁽⁴⁾, установява Устава на Европейското кооперативно дружество (ЕКД).
- (2) Горепосоченият регламент има за цел създаването на единна правна рамка, в която кооперациите и другите дружества, и физическите лица от различни държави-членки да могат да планират и реорганизируют стопанската си дейност си под формата на кооперация на общностно равнище.
- (3) За да се насърчи постигането на социалните цели на Общността, следва да се приемат специални разпоредби, особено в областта на участието на работниците и служителите, които да имат за цел да гарантират, че учредяването на ЕКД няма да доведе до изчезване или намаляване на практиките на участие на работниците и служителите, които съществуват в дружествата, участващи в учредяването на ЕКД. Тази цел следва да се осъществи чрез създаването на система от правила в тази област, които да допълнят разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1435/2003.
- (4) Предвид това, че целите на предложеното действие, както са посочени по-горе, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки, доколкото целта е да се установи система от правила за участието на работници и служители, приложими към ЕКД и поради това могат, предвид мащаба и въздействието на предложеното действие, да бъдат по-добре осъществени на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, определен в член 5 на

Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, определен в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

- (5) Голямото разнообразие от правила и практики, които съществуват в държавите-членки по отношение на начина, по който представителите на работниците и служителите участват във вземането на решения, прави нецелесъобразно установяването на единен европейски модел на участие на работниците и служителите, приложим за ЕКД.
- (6) Редът и условията за информиране и консултиране на транснационално равнище следва да бъдат осигурени във всички случаи на създаване на ЕКД, както и необходимото приваждане в съответствие на ЕКД, учредени *ex novo*, когато това е оправдано от техния размер с оглед на наетите лица.
- (7) Ако съществуват права на участие в едно или повече дружества, които учредяват ЕКД, те следва по принцип да се запазят чрез прехвърлянето им на ЕКД след учредяването му, освен ако страните не решат друго.
- (8) Конкретният ред и условия за информиране и консултиране на работниците и служителите на транснационално равнище, както и, при необходимост, участието, доколкото то съществува, би следвало да бъдат определени за всяко ЕКД преди всичко чрез споразумение между заинтересованите страни или, ако няма такова, чрез прилагането на система от субсидиарни правила.
- (9) Държавите-членки следва да имат право да не прилагат стандартните правила, отнасящи се до участието в случай на сливане, предвид разнообразието от национални системи за участие на работниците и служителите. Съществуващите системи и практики на участие на равнище на участващите дружества, при необходимост, следва да се запазят в този случай чрез приваждане в съответствие на правилата за регистрация.
- (10) Правилата за гласуване в специалния орган, представляващ работниците и служителите за целите на преговорите, в частност, при сключване на договори, предвиждащи равнище на участие, по-ниско от съществуващото в едно или повече участващи дружества, следва да бъдат пропорционални на риска от изчезване или отслабване на съществуващите системи и практики на участие. Този риск е по-голям в случая на ЕКД, учредено чрез преобразуване или сливане, отколкото чрез създаване на *ex novo* ЕКД.

⁽¹⁾ ОВ С 236, 31.8.1993 г., стр. 36.

⁽²⁾ ОВ С 42, 15.2.1993 г., стр. 75.

⁽³⁾ ОВ С 223, 31.8.1992 г., стр. 42.

⁽⁴⁾ ОВ L 207, 18.8.2003 г., стр. 1.

- (11) При отсъствието на споразумение след провеждане на преговори между представители на работниците и служителите и компетентните органи на участващите дружества, следва да се предвидят някои стандартни разпоредби, които да се прилагат за ЕКД след учредяването му. Тези стандартни разпоредби следва да осигурят ефективни практики на транснационално информиране и консултиране на работници и служители, както и тяхното участие в съответните органи на ЕКД, ако такова участие е съществувало преди учредяването му в участващите дружества.
- (12) Когато прилагането на гореспоменатите процедури за участващите дружества в *ex novo* ЕКД не може да бъде оправдано поради малкия им размер с оглед на наетите лица, ЕКД следва да се подчинява на националните правила за участие на работниците и служителите, които са в сила в държавата-членка, където установява седалището си или в държавите-членки, където има дъщерни дружества или клонове. Това не би следвало да засяга задължението на вече учредено ЕКД да прилага тези процедури, ако значителен брой работници и служители пожелаят това.
- (13) Специални разпоредби следва да се прилагат за участието на работниците и служителите в общите събрания, доколкото националните законодателства го позволяват. Прилагането на тези разпоредби не изключва прилагането на други форми на участие, както предвижда настоящата директива.
- (14) Държавите-членки следва да гарантират чрез съответни разпоредби, че в случай на структурни промени след създаването на ЕКД, условията за участие на работниците и служителите могат, при необходимост, да бъдат преговаряни.
- (15) Следва да се предвиди представителите на работниците и служителите, действащи в рамките на настоящата директива, при изпълнение на техните функции да се ползват от същата защита и гаранции като тези, предвидени за представителите на работниците и служителите от законодателството и/или практиката на страната, в която се полага трудът. Те не следва да бъдат обект на дискриминация, включително на тормоз, поради законното упражняване на техните дейности и би следвало да се ползват с адекватна защита по отношение на уволнение и други санкции.
- (16) Поверителността на чувствителна информация следва да се запази дори след изтичане на мандата на представителите на работниците и служителите, като следва да се предвиди разпоредба, позволяваща на компетентния орган на ЕКД да не предоставя информация, която сериозно би нарушила функционирането на ЕКД, ако бъде направена публично достояние.
- (17) Когато ЕКД, негови дъщерни дружества и клонове попадат в приложното поле на Директива 94/45/ЕО на Съвета от 22 септември 1994 г. относно създаването на Европейски работнически съвет или на процедура в предприятия с общностно измерение и групи предприятия с общностно измерение за целите на информирането и консултациите с работници и служители ⁽¹⁾, разпоредбите на настоящата директива и разпоредбите, които я въвеждат в националното законодателство, не следва да се прилагат за него, нито за неговите дъщерни дружества и клонове, освен ако специалният орган за преговори реши да не започва преговори или да прекрати вече започнати преговори.
- (18) Настоящата директива не следва да засяга други съществуващи права, свързани с участието, и не засяга непременно други съществуващи структури за представителство, предвидено от правото на Общността и от националното право и практики.
- (19) Държавите-членки следва да вземат съответни мерки при неспазване на определените в настоящата директива задължения.
- (20) Договорът не е предоставил на Общността необходимите правомощия за приемане на настоящата директива, извън тези, предвидени в член 308.
- (21) Основен принцип и заявена цел на настоящата директива е да се гарантират придобитите права на работниците и служителите по отношение на участието в решенията на дружеството. Правата на работниците и служителите, които са в сила преди учредяването на ЕКД, следва да служат за основа по отношение на правата на работниците и служителите на участие в ЕКД (принципът „преди-след“). Впоследствие този подход следва да се прилага не само към първоначалното учредяване на ЕКД, но и към структурните промени в съществуващо ЕКД и към дружества, засегнати от процесите на структурни промени. За тази цел, когато седалището на ЕКД се премества от една държава-членка в друга, работниците и служителите следва да продължат да се ползват от правата на участие поне на същото ниво. Освен това, ако прагът за участие на работниците и служителите, е достигнат или надхвърлен след регистрацията на ЕКД, тези правила следва да се прилагат по същия начин, по който те биха се прилагали, ако прагът е бил достигнат или надхвърлен преди регистрацията.

⁽¹⁾ ОВ L 254, 30.9.1994 г., стр. 64. Директива, изменена с Директива 97/74/ЕО (ОВ L 10, 16.1.1998 г., стр. 22).

- (22) Държавите-членки могат да предвидят представителите на синдикатите да могат да бъдат членове на специалния орган за преговори, независимо дали са работници и служители на дружество, участващо в ЕКД. Държавите-членки следва в този контекст, в частност, да могат да въведат това право в случаи, когато синдикалните представителите имат правото да бъдат членове и да гласуват в надзорните или административните органи на дружеството, в съответствие с националното законодателство.
- (23) В редица държави-членки участието на работници и служители и други аспекти на индустриалните отношения се основават едновременно на националното законодателство и на практиката, която, в този контекст, се счита, че обхваща също колективните трудови договори на отделни национални, секторни и/или дружествени равнища,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Цел

1. Настоящата директива регулира участието на работниците и служителите в управлението на Европейските кооперативни дружества (наричани по-нататък ЕКД), посочени в Регламент (ЕО) № 1435/2003.

2. За тази цел условията за участието на работниците и служителите се установяват във всяко ЕКД в съответствие с процедурата за преговори, посочена в членове 3—6 или при обстоятелствата, определени в членове 7 и 8, в съответствие с приложението.

Член 2

Определения

По смисъла на настоящата директива:

- а) „ЕКД“ означава кооперативно дружество, учредено в съответствие с Регламент (ЕО) № 1435/2003;
- б) „участващи юридически лица“ означава дружества по смисъла на член 48, втори параграф от Договора, включително кооперациите, както и юридическите лица, учредени в съответствие с и регулирани от законодателството на държава-членка, които участват пряко в учредяването на ЕКД;
- в) „дъщерно дружество“ на участващо юридическо лице или на ЕКД означава предприятие, над което това юридическо дружество или ЕКД упражнява господстващо влияние по смисъла на член 3, параграфи 2—7 на Директива 94/45/ЕО;

г) „съответното дъщерно дружество или клон“ означава дъщерно дружество или клон на участващо юридическо лице, което се предвижда да стане дъщерно дружество или клон на ЕКД при учредяването му;

д) „представители на работниците и служителите“ означава представителите на работниците и служителите, предвидени в националното законодателство и/или практика;

е) „представителен орган“ означава органът, представляващ работниците и служителите, учреден съгласно споразуменията, посочени в член 4, или съгласно разпоредбите на приложението с цел информиране и консултиране на работниците и служителите на ЕКД и неговите дъщерни дружества и клонове, намиращи се в Общността и, при необходимост, упражняване на правата на участие, свързани с ЕКД;

ж) „специален орган за преговори“ означава създаденият в съответствие с член 3 орган, имащ за цел да преговаря с компетентния орган на участващите юридически лица относно реда и условията на участие на работниците и служителите в ЕКД;

з) „участие на работниците и служителите“ означава информирането, консултирането, участието и всеки друг механизъм, чрез който представителите на работниците и служителите могат да упражняват влияние върху решенията, които се вземат в предприятието;

и) „информиране“ означава информиране на представителния орган на работниците и служителите и/или представителите на работниците и служителите от компетентния орган на ЕКД по въпроси, които се отнасят до самото ЕКД и всяко от дъщерните му дружества или клонове, намиращи се в друга държава-членка, или по въпроси, които надхвърлят правомощията на органите, които вземат решения, в една държава-членка в момент, по начин и със съдържание, които позволяват на представителите на работниците и служителите да оценят в детайли евентуалното въздействие и, ако е целесъобразно, да подготвят консултации с компетентния орган на ЕКД;

й) „консултиране“ означава установяването на диалог и обмен на възгледи между представителния орган на работниците и служителите и/или представителите на работниците и служителите и компетентния орган на ЕКД в момент, по начин и със съдържание, които позволяват на представителите на работниците и служителите, въз основа на предоставената информация да изразят становището си по предвижданите от компетентния орган мерки, което може да се вземе предвид в процеса на вземане на решения в ЕКД;

к) „участие“ означава влиянието, което има представителният орган на работниците и служителите и/или представителите на работниците и служителите в управлението на юридическо лице:

— като упражняват правото си да избират или да определят някои от членовете на надзорния или административен орган на юридическото лице, или

— като упражняват правото си да препоръчват определянето на част или на всички членовете на надзорния или административен орган на юридическото лице и/или да се противопоставят на това.

— съставът на специалния орган за преговори не включва двойно представителство на съответните работници и служители.

Ако броят на тези кооперации е по-голям от броя на допълнителните свободни места в съответствие с първа алинея, тези допълнителни места се разпределят между кооперациите на различните държави-членки в низходящ ред съгласно броя на наетите в тях работници и служители;

РАЗДЕЛ II

ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕГОВОРИ, ПРИЛОЖИМА КЪМ ЕКД, УЧРЕДЕНИ ОТ ПОНЕ ДВЕ ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА ИЛИ ЧРЕЗ ПРЕОБРАЗУВАНЕ

Член 3

Създаване на специален орган за преговори

1. Когато управителните или административните органи на юридическите лица изготвят проект за учредяване на ЕКД, те вземат във възможно най-кратък срок необходимите мерки, включително предоставяне на информация за идентичността на участващите юридически лица и дъщерните дружества и клонове, както и за броя на техните работници и служители, с цел започване на преговори с представителите на работниците и служителите на юридическите лица относно реда и условията за участие на работниците и служителите в ЕКД.

2. За тази цел се създава специален орган за преговори, представляващ работниците и служителите на участващите юридически лица и съответните дъщерни дружества или клонове, в съответствие със следните изисквания:

a) при избирането или определянето на членовете на специалния орган за преговори се осигурява, че:

i) тези членове са избрани или посочени пропорционално на броя на работниците и служителите, наети във всяка държава-членка от участващите юридически лица, като се отпуска за всяка държава-членка едно място за всеки дял от работниците и служителите, наети в тази държава-членка, който представлява 10 % от броя на работниците и служителите, наети във всички държави-членки, взети заедно, или част от този дял;

ii) в случай на ЕКД, учредено чрез сливане, присъствуват други допълнителни членове от всяка държава-членка, доколкото е необходимо да се гарантира, че специалният орган за преговори включва поне по един член, представляващ всяка участваща кооперация, която е регистрирана и е наела работници и служители в тази държава-членка и която е предвидено да престане да съществува като отделно юридическо лице след регистрирането на ЕКД, доколкото:

— броят на допълнителните членове не превишава 20 % от броя на определените съгласно i) членове, и

b) държавите-членки определят начина за избирането или определянето на членовете на специалния орган за преговори, които следва да бъдат избрани или определени на тяхна територия. Те вземат необходимите мерки, доколкото е възможно, тези членове да включват поне един представител на всяко участващо юридическо лице, което има работници и служители в съответната държава-членка. Тези мерки не следва да увеличават общия брой на членовете. Използваните методи за предлагането, определянето или избирането на представители на работниците и служителите следва да има за цел да насърчи балансираното представителство на мъжете и жените.

Държавите-членки могат да предвидят, че тези членове могат да включват представители на синдикатите, независимо дали са наети от участващото юридическо лице или съответно дъщерно дружество или клон.

Без да се засяга националното законодателство и/или практика, които определят праговете за създаване на представителен орган, държавите-членки предвиждат, че работниците и служителите в предприятията или клоновете, в които няма представители на работниците и служителите по независещи от тях причини, имат право да изберат или да определят членове на специалния орган за преговори.

3. Специалният орган за преговори и компетентните органи на участващите юридически лица определят с писмено споразумение условията за участие на работниците и служителите в ЕКД.

За тази цел компетентните органи на участващите юридически лица информират специалния орган за преговори за проекта и действителното развитие на процеса за учредяването на ЕКД до неговото регистриране.

4. При условията на параграф 6, специалният орган за преговори взема решенията си с абсолютно мнозинство на членовете си, при условие че това мнозинство представлява също абсолютното мнозинство на работниците и служителите. Всеки член има право на един глас. Въпреки това, ако резултатът от преговорите води до намаляване на правата на участие, изискваното мнозинство за решение за одобрение на такова споразумение представлява гласовете на две трети от членовете на специалния орган за преговори, представляващи най-малко две трети от работниците и служителите, включително гласовете на членовете, представляващи работниците и служителите, наети в поне две държави-членки:

- в случай на ЕКД, учредено чрез сливане, ако участието обхваща най-малко 25 % от общия брой на работниците и служителите, наети от участващите кооперации, или
- в случай на ЕКД, учредено по всякакъв друг начин, ако участието обхваща най-малко 25 % от общия брой на работниците и служителите на участващите юридически лица.

Намаляване на правата на участие означава дял от членовете на органите на ЕКД по смисъла на член 2, буква к), по-малък от най-големия дял, съществуващ в участващите юридически лица.

5. За целите на преговорите, специалният орган за преговори може да поиска съдействието на експерти по свой избор при осъществяване на своята работа, например представители на съответни синдикални организации на общностно равнище. Тези експерти могат да присъстват в качеството си на консултанти на тези заседания за преговори по искане на специалния орган за преговори, ако е целесъобразно, с цел да се насърчава сближаването и последователността на общностно равнище. Специалният орган за преговори може да реши да информира представителите на съответни външни организации, включително синдикатите, за започването на преговорите.

6. Специалният орган за преговори може да реши, с предвиденото във втора алинея мнозинство, да не започва преговори или да преустанови преговори, които вече са започнати, и да се позове на правилата за информиране и консултиране, които са в сила в държавите-членки, където ЕКД има работници и служители. Това решение прекратява процедурата за сключване на споразумението, посочено в член 4. Когато се вземе такова решение, не се прилага нито една разпоредба от приложението.

Изискваното мнозинство за решаване да не се започнат или да се преустановят преговорите представлява гласовете на две трети от членовете, представляващи най-малко две трети от работниците и служителите, включително гласовете на членовете, представляващи работниците и служителите, наети в най-малко две държави-членки.

В случай на ЕКД, учредено чрез преобразуване, този параграф не се прилага, ако има участие в кооперацията, която следва да бъде преобразувана.

Специалният орган за преговори се свиква отново по писмената молба на най-малко 10 % от работниците и служителите на ЕКД, неговите дъщерни дружества и клонове, или техните представители, най-рано две години след датата на горепосоченото решение, освен ако страните не се договорят да подновят преговорите възможно най-бързо. Ако специалният орган за преговори реши да поднови преговорите с управлението, но в резултат на тези преговори не се постигне споразумение, не се прилага нито една от разпоредбите на приложението.

7. Разходите, свързани с функционирането на специалния орган за преговори и, най-общо, с преговорите, се поемат от участващите юридически лица, така че да позволят на специалния орган за преговори да изпълнява задачите си по подходящ начин.

В изпълнение на този принцип, държавите-членки могат да определят бюджетни правила относно функционирането на специалния орган за преговори. С тези правила може, по-конкретно, да се ограничи поемането на финансовата издръжка до тази само на един експерт.

Член 4

Съдържание на споразумението

1. Компетентните органи на участващите юридически лица и специалната група за преговори преговарят в дух на сътрудничество с цел да постигнат споразумение относно условията за участие на работниците и служителите в ЕКД.

2. Без да се засяга автономността на страните и при условията на параграф 4 споразумението, посочено в параграф 1, между компетентните органи на участващите юридически лица и специалния орган за преговори определя:

- а) приложното поле на споразумението;
- б) състава, броя на членовете и разпределението на местата за представителния орган, който ще бъде партньор в преговорите с компетентния орган на ЕКД във връзка с условията за информиране и консултации на работниците и служителите на ЕКД и на неговите дъщерни дружества или клонове;
- в) функциите на представителния орган и процедурата за информиране и консултирането му;
- г) честотата на провеждане на заседания на представителния орган;
- д) финансовите и материалните средства, които следва да се предоставят на представителния орган;
- е) в случаите, когато по време на преговорите страните решат да установят една или повече процедури за информиране и консултиране вместо създаване на представителен орган — условията за прилагането на тези процедури;
- ж) в случаите, когато по време на преговорите страните решат да установят условията за участие — съдържанието на разпоредбите, включително (при необходимост) броя на членовете на административния или надзорния орган на ЕКД, които работниците и служителите ще имат право да изберат, да определят, да препоръчат или да отхвърлят, процедурите за избиране, определяне, препоръчване или отхвърляне на такива членове от работниците и служителите, както и правата на тези членове;

з) датата на влизане в сила на споразумението и неговия срок, случаите, при които споразумението следва да се преговори, и процедурата за преговаряне, включително, ако това е необходимо, когато след създаването на ЕКД, настъпват структурни промени в ЕКД, неговите дъщерни дружества и клонове.

3. Споразумението не се подчинява, освен ако в него не е предвидено друго, на стандартните правила, посочени в приложението.

4. Без да се засяга член 15, параграф 3, буква а), по отношение на ЕКД, учредено чрез преобразуване, споразумението предвижда равнище на всички елементи на участието на работниците и служителите, което да е поне същото като това, което съществува в кооперацията, която се преобразува в ЕКД.

5. Споразумението може да определи условията за оправомощаване на работниците и служителите да участват в общите събрания или в секторните или браншови събрания в съответствие с член 9 от настоящата директива и член 59, параграф 4 на Регламент (ЕО) № 1435/2003.

Член 5

Продължителност на преговорите

1. Преговорите започват незабавно след създаването на специалния орган за преговори и могат да продължат през следващите шест месеца.

2. Страните могат да решат по общо споразумение да продължат преговорите след посочения в параграф 1 срок до общо една година от създаването на специалния орган за преговори.

Член 6

Приложимо законодателство към процедурата за преговори

Освен ако не е предвидено друго в настоящата директива, законодателството, приложимо към процедурата за преговори, предвидена в членове 3, 4 и 5, е това на държавата-членка, в която ще се намира седалището на ЕКД.

Член 7

Стандартни разпоредби

1. За да постигнат целта, посочена в член 1, държавите-членки определят стандартни правила за участието на работниците и служителите, които следва да отговарят на изискванията на разпоредбите, определени в приложението.

Стандартните правила, определени от законодателството на държавата-членка, в която ще бъде седалището на ЕКД, са приложими от датата на учредяване на ЕКД:

а) когато страните се споразумеят за това; или

б) когато в срока, посочен в член 5, не е постигнато споразумение; и:

— компетентният орган на всяко от участващите юридически лица реши да приеме прилагането на стандартните правила по отношение на ЕКД и по такъв начин да продължи регистрирането на ЕКД, и

— специалният орган за преговори не е взел предвиденото в член 3, параграф 6 решение.

2. От друга страна, стандартните правила, определени от националното законодателство на държавата-членка по регистрацията в съответствие с част 3 от приложението, се прилагат само:

а) по отношение на ЕКД, учредено чрез преобразуване — ако правилата на държава-членка, отнасящи се до участието на работниците и служителите в административния или надзорен орган, се прилагат за кооперацията, преобразувана в ЕКД;

б) по отношение на ЕКД, учредено чрез сливане:

— ако преди регистрацията на ЕКД са се прилагали една или повече форми на участие в една или повече от участващите кооперации, като са обхващали най-малко 25 % от общия брой на работниците и служителите, наети от тях, или

— ако преди регистрацията на ЕКД са се прилагали една или повече форми на участие в една или повече от участващите кооперации, като са обхващали най-малко 25 % от общия брой на работниците и служителите, наети от тях, и ако специалният орган за преговори реши така;

в) по отношение на ЕКД, учредено по всякакъв друг начин:

— ако преди регистрацията на ЕКД са се прилагали една или повече форми на участие в едно или повече от участващите юридически лица, като са обхващали най-малко 50 % от общия брой на работниците и служителите, наети от тях, или

— ако преди регистрацията на ЕКД са се прилагали една или повече форми на участие в едно или повече от участващите юридически лица, като са обхващали най-малко 50 % от общия брой на работниците и служителите, наети от тях, и ако специалният орган за преговори реши така.

Ако е имало повече от една форма на участие в различните участващи юридически лица, специалният орган за преговори решава кои от тези форми следва да бъдат установени в ЕКД. Държавите-членки могат да определят правилата, които са приложими при отсъствието на решение по въпроса за ЕКД, регистрирано на тяхна територия. Специалният орган за преговори информира компетентните органи на участващите юридически лица за взетите решения съгласно настоящия параграф.

3. Държавите-членки могат да предвидят стандартните правила, посочени в част 3 на приложението, да се прилагат само в предвидения в параграф 2, буква б), случай.

РАЗДЕЛ III

РАЗПОРЕДБИ, КОИТО СЕ ПРИЛАГАТ ЗА ЕКД, УЧРЕДЕНИ ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ОТ ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА ИЛИ ОТ ЕДНО ЮРИДИЧЕСКО ЛИЦЕ И ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА

Член 8

1. В случая на ЕКД, учредено изключително от физически лица или от едно юридическо лице и физически лица, които общо са наели на-малко 50 работници и служители в най-малко две държави-членки, се прилагат разпоредбите на членове 3—7.

2. В случая на ЕКД, учредено изключително от физически лица или от едно юридическо лице и физически лица, които общо са наели на-малко 50 работници и служители в най-малко две държави-членки, участието на работниците и служителите се урежда от следните разпоредби:

— в самото ЕКД се прилагат разпоредбите на държавата-членка, в която се намира седалището на ЕКД и които са приложими към дружества от същия вид,

— в нейните дъщерни дружества и клонове се прилагат разпоредбите на държавата-членка, в която се намират дъщерните дружества и клонове и които са приложими за дружества от същия вид.

В случай на прехвърляне на седалището от една държава-членка в друга на ЕКД, което се урежда от правилата за участие, продължава да се прилага поне същото равнище на права на участие на работниците и служителите.

3. Ако след регистрацията на ЕКД, посочена в параграф 2, най-малко една трета от общия брой на работниците и служителите на ЕКД и неговите дъщерни дружества и клонове в най-малко две различни държави-членки поискат това, или ако общият брой на работниците и служителите достигне или превиши 50 работници и служители в най-малко две държави-членки, разпоредбите на членове 3—7 се прилагат *mutatis mutandis*. В този случай думите „участващи юридически лица“ и „съответните дъщерни дружества

или клонове“ се заменят с думите „ЕКД“ и съответно „дъщерни дружества или клонове на ЕКД“.

РАЗДЕЛ IV

УЧАСТИЕ В ОБЩИ СЪБРАНИЯ ИЛИ СЕКТОРНИ ИЛИ БРАНШОВИ СЪБРАНИЯ

Член 9

В границите, определени в член 59, параграф 4 на Регламент (ЕО) № 1435/2003, работниците и служителите на ЕКД и/или техните представители ще имат право да участват с право на глас в общото събрание или в секторни или браншови събрания, ако има такива, при следните обстоятелства:

1. когато страните решат така в споразумението, посочено в член 4; или
2. когато една кооперация, регулирана от система от този вид, се преобразува в ЕКД; или
3. когато, в случая на ЕКД, учредено по друг начин, освен преобразуване, участваща кооперация е била регулирана от система от този вид, и:
  - i) страните не могат да постигнат споразумение по смисъла на член 4 в срока, определен в член 5; и
  - ii) член 7, параграф 1, буква б), и част 3 от приложението се прилага; и
  - iii) участващата кооперация, регулирана от система от този вид, има преди регистрацията на ЕКД най-голямо действащо дялово участие по смисъла на член 2, буква к) от съответните участващи кооперации.

РАЗДЕЛ V

РАЗНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 10

Запазване и поверителност

1. Държавите-членки предвиждат, че членовете на специалния орган за преговори или представителният орган, както и експертите, които ги подпомагат, нямат право да разкриват на трети лица информация, която им е била съобщена като поверителна.

Същото се отнася за представителите на работниците и служителите в рамките на процедурата за информиране и консултиране.

Това задължение продължава да се прилага, независимо къде могат да се намират съответните лица, дори след изтичане на техния мандат.

2. Всяка държава-членка предвижда, че в конкретни случаи и при условията и ограниченията, определени от националното законодателство, надзорният или административният орган на ЕКД или на участващо юридическо лице, учредено на нейна територия, не е задължен да съобщава информация, когато нейният характер е такъв, че съгласно обективни критерии нейното разгласяване би увредило сериозно функционирането на ЕКД (или съответно - на участващото юридическо лице) или неговите дъщерни дружества или клонове или би засегнало интересите им.

Държава-членка може да направи това освобождаване предмет на предварително административно или съдебно разрешение.

3. Всяка държава-членка може да предвиди особени разпоредби, които се прилагат за ЕКД, учредени на нейна територия, които извършват пряко и основно дейността си с цел идеологическо ръководство, свързано с информацията и изразяването на мнение, при условие че към датата на приемане на настоящата директива в националното законодателство вече съществуват такива разпоредби.

4. Когато прилагат параграфи 1, 2 и 3, държавите-членки предвиждат процедури за административно и съдебно обжалване, които представителите на работниците и служителите могат да започнат, когато надзорният или административният орган на ЕКД или на участващо юридическо лице изисква поверителност или не предоставя информация.

Тези процедури могат да включват мерки, предназначени да защитят поверителността на въпросната информация.

Член 11

Функциониране на представителния орган и на процедурата за информиране и консултиране на работниците и служителите

Компетентният орган на ЕКД и представителният орган на работниците и служителите работят в дух на сътрудничество, като отчитат насрещните права и задължения.

Същото се отнася за сътрудничеството между надзорния или административния орган на ЕКД и представителите на работниците и служителите в рамките на процедурата за информиране и консултиране на работниците и служителите.

Член 12

Закрила на представителите на работниците и служителите

Членовете на специалния орган за преговори, членовете на представителния орган, представителите на работниците и служителите, които изпълняват функциите си в рамките на процедурата за информиране и консултиране и представителите на работниците и служителите в надзорния или административния орган на ЕКД, които са работници и служители на ЕКД, на нейните дъщерни дружества или клонове или на участващо юридическо лице, се ползват при изпълнение на техните функции със същата защита и гаранции, предвидени по отношение на представителите на работниците и служителите от законодателството и/или националната практика, които са в сила в страните, в които те са наети.

Това се прилага, по-конкретно, за участието в заседанията на специалния орган за преговори или представителния орган, във всяко друго заседание, организирано в рамките на споразумението, посочено в член 4, параграф 2, буква е), или всяко заседание на надзорния или административния орган, както и за изплащането на заплатата за членовете, които са част от персонала на участващо юридическо лице или на ЕКД или на неговите дъщерни дружества или клонове за периода на отсъствието им, необходимо за изпълнението на техните функции.

Член 13

Злоупотреба с процедурите

Държавите-членки вземат съответни мерки в съответствие с правото на Общността, за да се предотврати злоупотреба на ЕКД с цел да лишат работниците и служителите от права на участие на работниците и служителите или да откаже такива права.

Член 14

Съобразяване с настоящата директива

1. Всяка държава-членка осигурява управлението на клоновете на ЕКД и надзорните и административните органи на дъщерните дружества и на участващите юридически дружества, които се намират на нейна територия и представителите на работниците и служителите или, според случая, самите работници, да спазват задълженията, посочени в настоящата директива, независимо дали седалището на ЕКД се намира на нейна територия.

2. Държавите-членки предвиждат съответни мерки в случай на несъобразяване с настоящата директива; в частност те гарантират, че съществуват административни или правни процедури, които позволяват да се постигне изпълнението на задълженията, произтичащи от настоящата директива.

Член 15

Връзка между настоящата директива и други разпоредби

1. Когато ЕКД е предприятие с общностно измерение или контролиращо предприятие на група предприятия с общностно измерение по смисъла на Директива 94/45/ЕО или на Директива 97/74/ЕО на Съвета от 15 декември 1997 г. за разпространение на горепосочената директива по отношение на Обединеното кралство⁽¹⁾, разпоредбите на тези директиви и разпоредбите за въвеждането им в националното законодателство не се прилагат за тях, нито за техните дъщерни дружества.

Въпреки това, когато специалният орган за преговори реши в съответствие с член 3, параграф 6, да не започва преговори или да прекрати вече започнати преговори, се прилага Директива 94/45/ЕО или Директива 97/74/ЕО и разпоредбите, които ги въвеждат в националното законодателство.

⁽¹⁾ ОВ L 10, 16.1.1998 г., стр. 22.

2. Предвидените от националното законодателство и/или практика разпоредби за участие на работниците и служителите в органите на дружество, различни от тези, които са предназначени да въведат в действие настоящата директива, не се прилагат за ЕКД, по отношение на които се прилагат членове 3—7.

3. Настоящата директива не засяга:

- а) съществуващите права за участие на работниците и служителите, предвидени в националното законодателство и/или практика в държавите-членки, от които се ползват работниците и служителите на ЕКД и на неговите дъщерни дружества и клонове, извън участието в органите на ЕКД.
- б) разпоредбите за участие в органите, определени от националното законодателство и/или практика, приложими към дъщерните дружества на ЕКД или ЕКД, по отношение на които не се прилагат членове 3—7.

4. За да се запазят правата, предвидени в параграф 3, държавите-членки могат да вземат необходимите мерки, за да гарантират запазването след регистрирането на ЕКД на структурите на представителство на работниците и служителите в участващи юридически лица, които ще престанат да съществуват като отделни юридически лица.

Член 16

Заключителни разпоредби

1. Държавите-членки приемат законите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, не по-късно от 18 август 2006 г. или гарантират, че най-късно до тази дата социалните партньори въвеждат необходимите разпоредби чрез споразумение, като държавите-членки са длъжни да вземат всички необходими мерки,

които да им позволят да гарантират по всяко време резултатите, наложени от настоящата директива. Те незабавно информират Комисията за това.

2. Когато държавите-членки приемат такива разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Редът и условията за позоваване се определят от държавите-членки.

Член 17

Преглед от Комисията

Не по-късно от 18 август 2009 г. Комисията, като се консултира с държавите-членки и социалните партньори на общностно равнище, прави преглед на прилагането на настоящата директива с цел да предложи необходими изменения на Съвета, ако е необходимо.

Член 18

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 19

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 22 юли 2003 година.

За Съвета
Председател
G. ALEMANN

ПРИЛОЖЕНИЕ

СТАНДАРТНИ ПРАВИЛА

(посочени в членове 7 и 8)

Част 1: Състав на представителния орган на работниците и служителите

За да се постигне целта, посочена в член 1, и в случаите, предвидени в член 7, представителният орган се учредява в съответствие със следните правила:

- а) Представителният орган се състои от работници и служители на ЕКД и неговите дъщерни дружества и клонове, избрани и определени сред тях от представителите на работниците и служителите или, при отсъствие на такива, от всички работници и служители.
- б) Изборът или определянето на членове на представителния орган се извършва в съответствие с националното законодателство и/или практика.

Държавите-членки определят правила, които да гарантират, че броят на членовете и разпределението на местата са приведени в съответствие по такъв начин, че да се отчетат промените, които настъпват в ЕКД в неговите дъщерни дружества и клонове. Начините, използвани за предлагане, определяне или избиране на представители на работниците и служителите трябва да имат за цел да се насърчи балансираното участие на мъжете и жените.

- в) Когато това се налага от числеността на представителния орган, той избира специален комитет измежду своите членове, който се състои от най-много трима члена.
- г) Представителният орган приема правилник за дейността си.
- д) Членовете на представителния орган се избират или определят пропорционално на броя на работниците и служителите, наети във всяка държава-членка от ЕКД и неговите дъщерни дружества или клонове, като за всяка държава-членка се отпуска едно място за всеки дял от работниците и служителите, наети в тази държава-членка, който представлява 10 % или част от този дял от броя на работниците и служителите, наети във всички държави-членки, взети заедно.
- е) Компетентният орган на ЕКД се уведомява за състава на представителния орган.
- ж) Най-късно четири години след учредяването му, представителният орган разглежда дали следва да започне преговори с цел сключване на споразумението, посочено в членове 4 и 7, или да продължи да прилага стандартните правила, приети в съответствие с настоящото приложение.

Член 3, параграфи 4—7, и членове 4, 5 и 6 се прилагат *mutatis mutandis*, ако е взето решение да се постигне споразумение съгласно член 4, като в този случай терминът „специален орган за преговори“ се заменя от „представителен орган“. Когато при изтичане на крайния срок за приключване на преговорите споразумение не е сключено, първоначално приетите разпоредби в съответствие със стандартните правила продължават да се прилагат.

Част 2: Стандартни правила за информиране и консултиране

Компетенциите и правомощията на представителния орган, учреден в ЕКД, се уреждат от следните правила:

- а) Компетенциите на представителния орган се ограничават до въпроси, които се отнасят до самото ЕКД или всяко от неговите дъщерни дружества или клонове, намиращи се в друга държава-членка или които надхвърлят правомощията на управителните органи в отделна държава-членка.
- б) Без да се засягат провежданите съгласно буква в) заседания, представителният орган има право да бъде информиран и консултиран и за тази цел да се среща с компетентния орган на ЕКД най-малко веднъж годишно, въз основа на редовни доклади, изготвени от компетентния орган относно развитието на дейността на ЕКД и перспективите за развитие. Местните управителни органи се информират съответно.

Компетентният орган на ЕКД представя на представителния орган дневния ред на заседанията на административния или, при необходимост, на управителния и надзорен орган, както и копия от всички документи, предоставени на общото събрание на неговите членове.

Заседанието е свързано, в частност, със структурата, икономическото и финансово положение, вероятното развитие на дейността и на производството и продажбите, с инициативите, отнасящи се до корпоративната социална отговорност, ситуацията и вероятното развитие на заетостта, инвестициите и съществените промени, свързани с организацията, въвеждането на нови методи на работа или нови производствени процеси, прехвърляне на производство, сливания, намаляване на производствения капацитет или закриване на предприятия, клонове или съществени части от тях и колективни уволнения.

- в) Когато настъпят извънредни обстоятелства, които засягат интересите на работниците и служителите в значителна степен, по-конкретно в случай на преместване, прехвърляния, закриване на клонове или предприятия или колективни уволнения, представителният орган има право да бъде информиран. Представителният орган или специалният комитет, когато представителният орган реши така, в частност поради спешност, има право да се срещне по негово искане с компетентния орган на ЕКД или с всяко друго по-подходящо равнище на управление в ЕКД, което има правомощие да взема решение, за да бъде информиран и консултиран по мерките, които значително засягат интересите на работниците и служителите.

Когато компетентният орган реши да не действа в съответствие с изразеното от представителния орган становище, този орган има право на още една среща с компетентния орган на ЕКД с оглед да се опита постигане на споразумение.

В случай на заседание, организирано със специалния комитет, тези членове на представителния орган, които представляват работниците и служителите, които са пряко засегнати от въпросните мерки, също имат право да участват.

Заседанията, посочени по-горе, не засягат прерогативите на компетентния орган.

- г) Държавите-членки могат да определят правила относно председателстването на заседанията за информиране и консултиране.

Преди всяко заседание с компетентния орган на ЕКД, представителният орган или специалният комитет, при необходимост в разширен състав в съответствие с буква в), трета алинея, има право да заседава, без да присъстват представителите на компетентния орган.

- д) Без да се засяга член 10, членовете на представителния орган информират представителите на работниците и служителите на ЕКД и на неговите дъщерни дружества и клонове за съдържанието и резултатите от процедурата за информиране и консултиране.
- е) Представителният орган или специалният комитет може да бъде подпомаган от експерти по негов избор.
- ж) Доколкото е необходимо за изпълнението на техните задачи, членовете на представителния орган имат право на отсъствие от работа за обучение без загуба на заплатата.
- з) Разходите на представителния орган се поемат от ЕКД, което предоставя на членовете на органа необходимите финансови и материални средства, които да им позволят да изпълняват задълженията си по подходящ начин.

В частност ЕКД, освен ако не е уговорено друго, поема разходите по организирането на заседанията и превода, както и разходите за хотел и пътните разходи на членовете на представителния орган и на специалния комитет.

В изпълнение на тези принципи държавите-членки могат да определят бюджетни правила относно работата на представителния орган. Те могат, в частност, да ограничат финансирането до поемане на финансовата издръжка само на един експерт.

Част 3: Стандартни правила за участие

Участието на работниците и служителите в ЕКД се урежда от следните правила:

- а) В случай на ЕКД, учредено чрез преобразуване, ако правилата на държавите-членки за участие на работниците и служителите в административния или надзорен орган са се прилагали преди регистрацията, всички елементи на участието на работниците и служителите продължават да се прилагат за ЕКД. За тази цел буква б) се прилага *mutatis mutandis*.
- б) В другите случаи на учредяване на ЕКД, работниците и служителите на ЕКД, на неговите дъщерни дружества и клонове и/или техният представителен орган имат правото да избират, определят, препоръчват или да се противопоставят на определянето на част от членовете от административния или надзорния орган на ЕКД, който е равен на най-високия дял в сила в съответните участващи дружества преди регистрацията на ЕКД.

- в) Ако нито едно от участващите юридически лица не е било регулирано от правила за участие преди регистрацията на ЕКД, то не е длъжно да постановява разпоредби за участие на работниците и служителите.
- г) Представителният орган решава относно разпределението на местата в административния или надзорен орган между членовете, представляващи работниците и служителите от различните държави-членки или относно начина, по който работниците и служителите на ЕКД могат да препоръчат или да се противопоставят на определянето на членове на тези органи, съгласно дела на работниците и служителите на ЕКД във всяка държава-членка. Ако работниците и служителите на една или повече държави-членки не са обхванати от този пропорционален критерий, представителният орган определя член от една от тези държави-членки, в частност държавата-членка по седалище на ЕКД, когато това е целесъобразно. Всяка държава-членка може да определи как местата, които са ѝ отпуснати в административния или надзорен орган, ще бъдат разпределени.
- д) Всеки член на административния член или, при необходимост, на надзорния орган на ЕКД, който е бил избран, определен или препоръчан от представителния орган или, в зависимост от обстоятелствата, от работниците и служителите, е пълноправен член със същите права и задължения, както членовете, които представляват членовете на кооперациите, включително право на глас.
-